Alati za razvoj softvera

REST servisi, ISON, Context, Graceful shutdown

Univerzitet u Novom

Sadu

Fakultet

Tehničkih

Uvod

REST servisi

- Fokus REST web service-a je na resursima, i kako omogućiti pristup tim resursima preko interneta
- Resurs moze biti predstavljen kao objekat u memoriji, file na disku, podaci iz aplikacije, baze podataka itd.
- Prilikom dizajniranja sistema prvo je potrebno da identifikujemo resurse, a zatim ustanoviti kako su oni povezani
- Ovaj postupaka je sličan modelovanju baze podataka

 Kada smo identifikovali resurse, sledeći korak je da uspostavimo način kako da te resurse reprezentujemo u našem sistemu

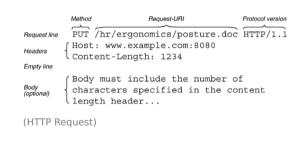
- Za te potrebe mozemo koristiti bilo koji format za reprezentaciju resursa (ISON, XML npr.).
- Da bi dobili sadržaj sa udaljene lokacije (od nekog server-a), cljent mora napraviti HTTP zahteh, i poslati ga web service-u
- Nakon svakog HTTP zahteva, sledi i HTTP odgovor od server-a ka client-u ti. onome ko je zahtev poslao
- Client može biti korisnik, ili može biti neka druga aplikacija (npr. drugi web service, mobilna aplikacija, ...)

HTTP zahtev

REST servisi

000000000

- Svaki HTTP zahtev se sastoji od nekoliko elemenata:
  - [METOD] GET, PUT, POST itd. odnosno koju operaciju želmo da uradimo nad podacima
  - [URL/HOSTNAME] Putanja do resursa nad kojim će operacija biti izvršena
  - [HEADERS] Dodatni podaci koji se šaliu serveru
  - ► [BODY] Dodatni podaci koji treba da se pošalju serveru da bi opreracija (npr POST, PUT) bila uspešno izvršena

Slanje zahteva

Svaki servis mora imati jedinstvenu adresu (URL) na koju šaljemo HTTP zahtev na primer:

- http://MvService/Persons/1
- Ako zelimo da izvedemo nekakav upit nad web service-om, to možemo da uradimo koristeći HTTP METOD i parametrizaciom putanie web service-a
- Česta opcija je upotreba ? simbol na kraj putanje (ova opcija više simbolizuie RPC nego REST zahtev, ali se može koristiti)
- Nakon specijanog simbola, slede parovi u obliku key=value spojeni & simbolom ako tih parametara ima vise od jednog na primer:
  - http://MyService/Persons/1?format=json&encoding=UTF8

Servisi koie pozivamo preko internet imaju unapred definisanu strukturu

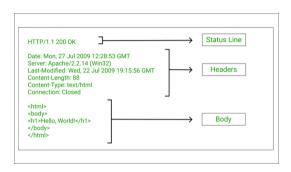
- tačnu putanju
- metod kojim se pozivaju
- podatke koje očekuju
- kako se pretražuju
- itd.
- Ako mi implementiramo web service-e, onda mi namečemo ova pravila
- Poiedinačna operacija nad resursom se često naziva endpoint
- Endpoint obično reprezentuje jedan resurs u sistemu

HTTP odgovor

REST servisi

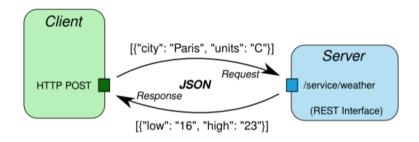
000000000

- Nakon zahteva, klijent dobija HTTP odgovor nazad od servisa
- Svaki HTTP odgovor se sastoji od nekoliko elemenata:
  - [STATUS] nam govori da li je prethodno zahtevana operacija izvršena uspesno, ili ne. Status code je reprezentovan celim brojem I to:
    - Success 2xx sve je prošlo ok
    - Redirection 3xx desio se redirect na neki drugi servis
    - Error 4xx, 5xx javila se greska
  - [HEADERS] dodatni podaci poslati od servera
  - ► [BODY] konkretni podaci

(HTTP Response)

REST servisi 000000000

Graceful shutdown

 Kada korisnik ili operativni sistem prekinu izvršavanje web service-a, mi ne moramo istog momenta da ugasimo naš web service, zato što možda postoje akcije koje se nisu završile, a trebalo bi

- Možda tim akcijama treba dodatno vreme da sačuvaju svoje stanje koje bi inače bilo izgubljeno
- Dobra je praksa, da se web service-u da neko dodatno vreme u kom on neće prihvatati nove zahteve, ali će ostali elementi moći da urade svoj posao
- Na primer, završe svi odgovori korisnicima, završi interkacija sa bazom. sašuvaju logovi itd.

Za ovaj mehanizam možemo da iskoristimo sistemke pozive (i neke Go-ove pogodnosti)

- Kada dobijemo specifičan sistemski signal možemo da reagujemo na njega
- Ovo postaje bitno kada budemo radili sa kontejnerima, gde drugi sistemi mogu da ugase vašu aplikaciju u svakom momentu
- Mi možemo da zaustavimo web service da više ne prihvata zahteve, ali ostalim akcijama damo proizviljno vreme da urade sve što treba pre nego što se program načisto zaustavi

Uvod

 lavaScript Object Notation (ISON) je format za laksu razmenu podataka, kao i XML nezavistan je od programskog jezika i tehnologije koja se koristi

- Podaci se zapisuju kao parovi ključ:vrednost
- Kliuč se navodi kao tekst pod duplim navodnicima nakon cega sledi vrednost na primer:
  - "firstName":"lohn"
- ISON vrednosti su unapred definisane i možmeo izabrati iz konačnog skupa opciia
- ISON podseća na rad sa mapa u drugim programskim jezicima

Unapred definisane vrednosti

- ISON vrednosti mogu biti neke od unapred definisanih:
  - Broj (integer or floating point)
  - String (in double quotes)
  - Boolean (true or false)
  - Niz (koristi uglaste zagrade)
  - Objekat (koristi vitičaste zagrade)
  - Null

Konstrukcija

ISON objekat se zapisuje u parovima ključ:vrednost koji se nalaze unutar vitičastih zagrada:

- { "firstName":"John", "lastName":"Doe" }
- ISON niz sadrži ključ, nakon čega sledi niz elemenata u uglasim zagradama:

```
"employees": [
        {"firstName": "John", "lastName": "Doe"},
        {"firstName": "Anna", "lastName": "Smith"},
        {"firstName": "Peter", "lastName": "Jones"}
```

REST servisi u Go-u uvod

Napomena

- JSON može da kombinuje razne tipove podataka unutar jednog niza
- O tome treba voditi računa kada koristimo strogo tipizirane jezike da ne bi došlo do problema prilikom konverzije
- Mešanje tipova treba izbegavati, osim ako nemate baš jaku potrebu sa time
- U tom slučaju trebate naći način da rešite ovaj problem
- Ako koristite dinamičke jezike, ovo nije tako veliki problem

Uvod

REST servisi

- Golang u svojoj standardnoj biblioteci ima već podršku za implementaciju mrežnih aplikacija, samim tim i web service-a
- Standardna biblioteka je sasvim dovoljna za implementaciju
- Da bi olakšali sebi posao možemo koristiti neki od dostupnih bibliteka Gin, Gorilla, itd.
- U primerima biće korišćena biblioteka Gorilla
- Vi za projekat možete slobodno d koristite bilo koji framework koji želite

Context paket

- Context paket je jako bitan paket i nalazi se unutar go-ove standardne biblioteke
- Ovaj tip, nam pruža dosta stvari koje su jako bitne za mrežnu, procesnu komunikaciju unutar aplikacija
- Tip Context, se dosta koristi zato sto nam pruža jedinstvenu mogućnost da prenosimo podatke, signale za prekid izvršavanja svih povezanih učesnika u komunikaciii

REST servisi u Go-u uvod

Kada zahtev stigne na web service i kada krenemo izvršavanie kod-a možemo da posaljemo i podatak tipa Context i na taj način stvaramo graf poziva drugih funkcija (npr logovanje aktivnosti, upiti ka bazi, util operacije itd.)

Ako nekakav zahtev traje predugo, ili client prosto odustane od zahteva ili nešto slično, context nam pruža mogućnosti da prekinemo zahtev kao i upite nad bazom i sve ostale zavisne pozive koji su se desili (pod uslovom da je context iskorišćen)

- Ako na primer znamo da web service treba da odgovori u roku od 30s, a on to ne uradi...context može da emituje event kojim se svi ostali zavisni pozivi prekidaju (tj. bivaju obavešteni o prekidu izvršavanja) i korisniku možemo da vratimo odgovor da rezultata nema ili da server je zauzet ili nešto treće
- Ovaj paket možemo da koristimo implementiramo mehanizam našeg web service-a uz još par dodataka (u nastavku)

Kreiranje Context-a

- Postoji nekoliko verzija context-a sa kojima možemo da radimo
- Da bi napravili prazan context, to možemo uraditi pozivom Background funkcije ili TODO

```
context.Background() ctx
context.TODO() ctx
```

REST servisi u Go-u uvod

Ova dva Context-a koristiti **samo** kao Context najvišeg nivao!

REST servisi

Ostali Context-i se kreiraju od nekog postojećeg roditeljskog Context-a

```
context. WithDeadline(parent Context, d time.Time) (ctx Context, cancel CancelFunc)
context.WithTimeout(parent Context, timeout time, Duration) (ctx Context, cancel CancelFunc)
context.WithCancel(parent Context) (ctx Context, cancel CancelFunc)
context. With Value (parent Context, key, val interface, key string) ctx
```

- Ove context elemente koristimo spram potreba, da li ne
  što treba sami da prekinemo (cancel), želimo da se zasutavi automatski nakon nekog vremena (deadline, timeout) ili samo želmo da prenesemo podatke kroz stable context-a (value)
- Ove Context-e možemo da koristimo kao Context najvišeg nivao, i to je često i slučai

Dodatni materijali

REST servisi

- Graceful shutdown
- Graceful shutdown in go
- REST services Red Hat
- ► ISON
- Context package
- HTTP Request And Response

Kraj predavanja

Pitanja?:)